

Sak 15/24: Klagebehandling av vedtak om kvote og område for kvotejakt på gaupe i region 5/Hedmark i 2025

Sekretariatets forslag til vedtak

1. Om rettslige forhold:

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndas klagebehandling:

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse og om fellingsområde, jf. viltloven § 9, naturmangfoldloven § 16, rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11 samt forvaltningsloven § 17.

Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet.

Klagene tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak av 25.10.2024 i sak 13/24, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Innkomne klager

- Rovviltets røst, datert 04. november
- Aktivt rovdryvern (ARV), datert 10. november
- NOAH, datert 11. november

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagerne har rettslig klageinteresse i saken.

Klagefrist

Vedtaket ble lagt ut på miljøvedtaksregisteret og på nemndas hjemmeside den 30. oktober. Klagen er mottatt innen klagefristen, jf. forvaltningsloven § 29.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 5

Hovedinnhold i klagen

Under gjengis de viktigste punktene i klagen. For fullstendig innhold vises det til klagen som er vedlagt saksframlegget.

Rovviltets Røst

- Rovviltets Røst frykter ødeleggelse av bestandsdynamikk og i tillegg til familiodynamikken som fører gaupebestanden på vippepunktet til kollaps.
- Rovviltets Røst tror risikoen er stor for at bestanden kollapse grunnet jakt.
- Rovviltets Røst mener naturmangfoldloven §9- bedre føre- vare prinsippet må komme til anvendelse.
- Rovviltets Røst krever at kvoten reduseres til sekretariatets anbefaling.

ARV

- ARV mener det er urovekkende at rovviltnemnda i sin beslutning ser bort fra sekretariatets anbefaling.
- ARV mener vedtaket om kvotejakt strider med naturmangfoldloven, ettersom nemnda har vedtatt jakt uten nødvendig hensyn til føre- vare- prinsippet i § 9 og kravet om vitenskapelig forankring i § 8.
- ARV ser med stor bekymring at rovviltnemndas vedtak synes å være politisk motivert snarere enn basert på biologisk og økologisk kunnskap.
- ARV mener det er stor risiko at gaupebestanden faller under bestandsmålet, noe som kan påvirke bestandens genetiske og biologiske levedyktighet på lang sikt.
- ARV anmoder om at rovviltnemnda omgjør vedtaket og støtter sekretariatets faglige innstilling om å ikke åpne for kvotejakt på gaupe i 2025.

NOAH

- NOAH mener det er svært kritikkverdig å åpne for jakt på gaupe i det hele tatt, som er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste.
- NOAH mener at vilkåret om høstingsverdig overskudd ikke er oppfylt.
- NOAH ber om svar på hvorfor ikke rovviltnemnda legger vekt på gaupas status som sterkt truet på rødlista, og hvordan nemnda mener at en art som befinner seg i en slik tilstand kan anses å ha et høstingsverdig overskudd.
- NOAH mener at økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning ikke har blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 9.
- Nemnda har anvendt prinsippet om samlet belastning feil, noe som har medført at vedtaket ikke viser at kvotejakt ikke setter overlevelsen av gaupebestanden i fare, og at vedtaket dermed fraviker fra forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5.
- Vedtaket er i strid med naturmangfoldloven § 5 og med artikkel 2 og 7 i Bernkonvensjonen.
- Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8 og føre-var-prinsippet har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 9.
- NOAH ber om at effekten av nemndas årlige vedtak om kvotejakt på en sterkt truet art blir tydelig vurdert.
- Den fastsatte kvoten for kvotejakt på gaupe er uforholdsmessig høy tatt hensyn til skadeomfanget og andre årsaker til tap. Rovviltnemnda har ikke gitt noen begrunnelse eller vist til bevis om alvorlige skader av gaupe i regionen, eller vist at skadepotensialet er

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 5

av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad av vilkåret om skade i naturmangfoldloven § 18 bokstav b.

- NOAH ber om at klagen tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i region 5.

Om nemndas vedtak

I møte den 25. oktober 2024 fattet rovviltnemnda i region 5 følgende vedtak i sak 13/24 om kvote og område for kvotejakt på gaupe i region 5/Hedmark i 2025;

Rovviltnemnda i region 5 vedtar en totalkvote på 3 gauper, hvorav en hunddyrkvote på 1 dyr over 1 år.

Kvoten gjelder for perioden fra 1. februar 2025 til 31. mars 2025, eller til kvoten er fylt dersom det skjer før perioden er slutt.

Geografisk avgrensning for kvoten: Kvoten gjelder for hele rovviltregion 5.

Vi stiller følgende vilkår:

- Familiegrupper av gaupe er unntatt fra jakt.
- Jeger plikter å holde seg oppdatert om gjeldende kvote, og skal minimum sjekke informasjon om kvoten før jaktstart hver dag og 2 ganger i løpet av dagen. Statsforvalteren skal opprette en telefonsvarer som gir jegeren opplysning om hvor mange dyr som gjenstår på kvoten.
- Felling eller forsøk på felling av gaupe skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på telefon 970 29 840. Skytter har ansvaret for at meldingen kommer frem, også der dette viderefremmes via andre (f.eks. fellingsleder). Utenom åpningstidene for Statsforvalterens vakttelefon, skal det sendes melding på SMS. Statsforvalteren gis myndighet til å fastsette en egen tidsfrist for når melding senest kan gis. Den som skadeskyter gaupe, skal uten opphold underrette Statsforvalteren på telefon 970 29 840 og nærmeste politimyndighet.
- Jegere plikter å registrere seg på [Statsforvalterens SMS-varsling](#) for lisens- og kvotejegere.

Vedtaket er fattet med hjemmel i viltloven § 9, naturmangfoldloven § 16 og rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11. Gjennom saksutredningen er nemnda forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om gaupas bestandsstatus- og utvikling.

Det gjøres oppmerksom på at all irregulær avgang etter dette vedtaket er fattet, belastes kvoten.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 5

Sekretariatets kommentarer til klagerens anførsler

Sekretariatet har i saksframlegget for sak 13/24 lagt fram kunnskapsgrunnlag, faglige og juridiske sider ved saken.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet. Hovedmomentene som anføres i klagen anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 13/24 og i nemndas begrunnelse for vedtaket.

Begrunnelse for nemndas vedtak er som følger:

Gjennomsnittet av antallet ynglinger i region 5/Hedmark de tre siste årene er over bestandsmålet og rovviltnemnda har myndighet til å vedta kvote for kvotejakt på gaupe i 2025. Sporingsforholdene sist sesong var særdeles dårlig, slik SNO fortalte i møtet. Dette reflekteres også av en stor nedgang i observasjoner. Ut ifra dette må det forventes at vi har flere gauper enn det som er dokumentert. Det er likevel grunn til å være forsiktig når man nå ønsker å åpne for uttak. Nemnda mener det er et høstingsbart overskudd og med det så er det en ivaretagelse av naturmangfoldloven §16. Der slås det fast at høsting (jakt) bare kan tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Nemnda vedtar en totalkvote på 3 gauper, hvorav maksimalt 1 hundedyr over 1 år for kvotejakt vinteren 2025. Det er lagt vekt på at det med et slikt uttak er lav risiko for å havne under bestandsmålet kommende år. Nemnda vedtar at kvoten gjelder for hele rovviltregion 5, og at familiegrupper av gaupe unntas fra kvotejakt.

Sekretariatet viser til at vedtaket bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag om bestandsstatus og utvikling for gaupe. Bestandssituasjonen for gaupe er lagt til grunn for vurderingen av om det er et høstingsverdig overskudd. Som det fremgår av saksframlegget, er det blant annet lagt vekt på naturmangfoldloven § 5 (forvaltningsmål for arter) ved vurderingen av kvote og områdeavgrensing. Hvilken effekt uttaket vil ha på bestandsutviklingen er også drøftet.

Rovviltnemnda har ikke fulgt sekretariatets innstilling til vedtak i denne saken. På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget har rovviltnemnda, i motsetning til sekretariatets innstilling, kommet frem til at det er et høstingsverdig overskudd, og at det derfor kan åpnes opp for kvotejakt på gaupe i 2025. Nemnda har påpekt at det likevel er grunn til å være forsiktig når man nå ønsker å åpne for uttak. Nemnda har blant annet begrunnet sitt vedtak med at sporingsforholdene sist sesong var særdeles dårlig, slik SNO fortalte i møtet. Ut ifra dette mener nemnda at det må forventes at vi har flere gauper enn det som er dokumentert.

Sekretariatet mener at forholdene som tas opp i klagen har inngått i vurderingene som er gjort i saksframlegget, samt i nemndas egen begrunnelse for vedtaket. Det er derfor ikke nødvendig at nemnda redegjør for dette på nytt før saken oversendes klageinstansen.

Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for kvotejakt truer bestandens overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote og fellingsområde er oppfylt.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 5

Klagerne har etter sekretariatets vurdering ikke pekt på nye forhold knyttet til bestandssituasjon eller det rettslige grunnlaget for øvrig som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. viltloven § 9, naturmangfoldloven § 16, rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11 og forvaltningsloven § 17. Sekretariatet kan ikke se at det i klagene er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak av 25.10.2024, sak 13/24.